

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Cirurgía Podolóxica 2	Código	750G02030	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Mosquera Fernandez, Abian	Correo electrónico	abian.mosquera.fernandez@udc.es	
Profesorado	Mosquera Fernandez, Abian	Correo electrónico	abian.mosquera.fernandez@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	<p>A materia de Cirurxía Podolóxica 2 combina durante o 2º cuatrimestre do 3º curso de grao teoría e práctica co obxectivo xeral de situar o alumnado no marco conceptual das técnicas máis habituais en cirurxía podolóxica e as súas indicacións. A materia pretende achegar o estudantado a unha metodoloxía que lle permita establecer un diagnóstico e un prognóstico certos e recoñecer a aparición de complicacións na aplicación das técnicas cirúrxicas propias da súa disciplina. Dende o punto de vista práctico perséguese que o alumnado desenvolva unhas habilidades básicas.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A33	Coñecer e obter habilidades na aplicación das técnicas podolóxicas de cirurxía ungueal, de cirurxía podolóxica de partes brandas, de cirurxía ósea e articular do pé.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B8	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B9	Fomento dunha segunda lingua de interese para a profesión.
B13	Traballo en equipo de carácter interdisciplinar.
B17	Capacidade de motivarse e motivar a outros.
B19	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñece as indicacións e a metodoloxía de aplicación das técnicas podolóxicas de cirurxía ósea e articular do pé.		A33	B1 B3 B5 B6 B17 B19
			C1 C2 C6

Coñece as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento dos tumores no pé.		B1 B3 B5 B6 B13 B19	C1 C3 C6
Coñece, valora e aplica o protocolo preoperatorio e o consentimento informado.		B1 B3 B6 B8 B9 B17 B19	C1 C3 C6
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.			C2
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Coñecer e obter habilidades na aplicación das técnicas podolóxicas de cirurxía ungueal, de cirurxía podolóxica de partes brandas, de cirurxía ósea e articular do pé.	A33		
O alumno identifica e diagnostica o nivel de risco dun pé patolóxico, adquire habilidade no manexo das técnicas de estudo e valoración do pé. É capaz de desenvolver o conxunto de tratamentos podolóxicos de acordo ao nivel de risco presente no pé e en correlación co equipo multidisciplinar	A33		

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE DIDÁCTICA 1. Introducción á cirurxía osteoarticular do antepé	TEMA 1. Conceptos e consideracións básicas en cirurxía osteoarticular
UNIDADE DIDÁCTICA 2. Tumores óseos	TEMA 2. Etioloxía e abordaxe cirúrxico da exostose subungueal (DOCENCIA EN INGLÉS) TEMA 3. Etioloxía e abordaxe cirúrxico do osteocondroma
UNIDADE DIDÁCTICA 3. Alteracións dixitais	TEMA 4. Etioloxía e tratamento cirúrxico das deformidades dixitais

UNIDADE DIDÁCTICA 4. Hallux abductus valgus	TEMA 5. Fisiopatoloxía da deformidade do hallux abductus valgus TEMA 6. Avaliación precirúrxica TEMA 7. Radioloxía e goniometría TEMA 8. Técnica anestésica TEMA 9. Disección anatómica da primeira articulación metatarsofalánxica TEMA 10. Técnicas cirúrxicas distais TEMA 11. Técnicas cirúrxicas diafisarias TEMA 12. Técnicas cirúrxicas proximais TEMA 13. Técnicas cirúrxicas falánxicas TEMA 14. Procedementos sobre partes brandas TEMA 15. Artrodese metatarsofalánxica TEMA 16. Artrodese cuneo-metatarsal TEMA 17. Artroplastía metatarsofalánxica
UNIDADE DIDÁCTICA 5. Tratamento cirúrxico do hallux rigidus	TEMA 18. Implantes e hemiimplantes da primeira articulación metatarsofalánxica
UNIDADE DIDÁCTICA 6. Complicacións postoperatorias en cirurxía do antepé	TEMA 19. Complicacións en cirurxía osteoarticular e de partes brandas do antepé
UNIDADE DIDÁCTICA 7. Fascite plantar	TEMA 20. Fisiopatoloxía e abordaxe cirúrxica
UNIDADE DIDÁCTICA 8. Pé plano e pé cavo	TEMA 21. Fisiopatoloxía e abordaxe cirúrxico
UNIDADE DIDÁCTICA 9: Artroscopia de pé e nocello	TEMA 22. Principais indicacións e contra-indicacións.
UNIDADE DIDÁCTICA 10: Cirurxía das anomalías conxénitas e neuromas	TEMA 23. Etioloxía e abordaxe cirúrxico

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	B5 B6 B8 B9 B13 B19 C1 C2 C3 C6	20	27	47
Prácticas de laboratorio	B5 B6 B8 B9 B19 C1	9	10	19
Seminario	B1	12	15	27
Traballos tutelados	B3 B5 B8	3	17	20
Proba obxectiva	A33 B17	2	34	36
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Sesión maxistral	<p>As sesións maxistrais desenvolveranse como clases expositivas-participativas con importante apoio audiovisual. Nas sesións maxistrais traballárase con vocabulario en inglés e o tema 2 (&quot;Etioloxía e abordaxe cirúrxica da exóstosis subungueal&quot;) será impartido neste idioma e nel o alumno deberá empregar o inglés nas actividades que se desenvolvan na aula. Periodicamente realizaranse controis de asistencia a clase.</p> <p>A través da plataforma moodle (https://campusvirtual.udc.es/moodle/) ofreceranse materiais para apoiar os contidos básicos do temario así como material para traballar na aula e fóra dela. Tamén se poderá colgar material de apoio na páxina web www.foroactua.com</p> <p>NOTA:</p> <p>Según normativa da UDC (http://www.udc.es/comunicacion/novas/2012/05/nota_prensa_20120529.html) aqueles estudantes con matrícula a tempo parcial terán dereito preferente a elixir quenda cando haxa dúas ou máis grupos con horarios diferentes nunha determinada materia e a un réxime de asistencia a clase de carácter flexible.</p>
Prácticas de laboratorio	<p>A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatorias na súa totalidade e o seu obxectivo xeral é que o alumno/a desenvolva unhas habilidades básicas no manexo do instrumental cirúrxico e coñeza o protocolo prequirúrgico da Clínica Universitaria de Podoloxía da UDC.</p> <p>A ausencia a ditas prácticas só estará xustificada no caso de producirse algunha das seguintes causas, debidamente acreditada (imprescindible xustificante con data do mesmo día da ausencia que deberá de ser entregado antes de pasados 10 días da ausencia ao profesor responsable da materia), enfermidade ou lesión que incapacite para a realización da práctica, falecemento dun familiar ata o segundo grao, citación xudicial que coincida coa data da práctica, asistencia a unha sesión do Claustro ou do Consello de Goberno da UDC que coincida coa data da práctica. O alumnado terá dereito a non recuperala ata un máximo de 2 prácticas, un número maior de faltas xustificadas ou a existencia de faltas inxustificadas pode supor o suspenso da materia.</p> <p>A fin de permitir a formación complementaria tamén poderán recoñecerse como tales prácticas a asistencia a actividades de relevancia e interese para a materia. Da participación en tales actividades deberase de entregar o certificado de asistencia antes de que pasen 10 días desde a súa celebración e comunicando a intención de asistir con polo menos 10 días de antelación. Entre estas actividades das que se poden recoñecer un máximo de 1 ausencia a prácticas de laboratorio son:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Congreso nacional de Podoloxía -Xornadas galegas de Podoloxía -Congresos internacionais de Podoloxía -Congreso de estudantes de Podoloxía -Outras actividades que poidan ser valoradas polo profesor da materia <p>O alumnado deberá asistir á práctica de laboratorio incorporándose ao grupo que lle foi asignado. Realizarase control de asistencia nas que o alumno/a debe de asinar ao comezo da práctica. A firma é a garantía da asistencia do alumno/á a práctica polo que a ausencia desta poderase entender como unha falta á práctica de laboratorio. Calquera falta xustificada debe de documentarse adecuadamente coa causa e datas do día e entregarse ao profesor da materia antes de pasados 10 días desde a ausencia. A puntualidade a prácticas e tener un adecuado comportamento durante as mesmas cumprindo coa normativa da UDC é de obrigado cumprimento polo que as faltas reiteradas de puntualidade serán penalizadas pudiendo chegar a supor o suspenso da materia.</p> <p>AVISO: É requisito imprescindible acudir ás mesmas con bata ou pixama branco, bolígrafo e bloc de notas.</p>

Seminario	<p>Nos seminarios traballaranse aspectos específicos do temario mediante o desenvolvemento de actividades en grupos que servirán para profundar nos contidos da materia. Traballarase ademais con textos en inglés e castelán indistintamente. O traballo realizado en cada un dos seminarios reflectirase coa entrega e exposición dunha actividade individual ou en grupo cuxas pautas se darán ao comezo da materia.</p> <p>A asistencia aos seminarios e a realización das actividades marcadas polo profesor son obrigatorias na súa totalidade e non se poden recuperar ou substituír por outra actividade da materia sendo necesario alcanzar a metade da puntuación total destinada aos seminarios para superar a materia. En caso de non logralo, na convocatoria de xullo o alumno/a deberá responder a 30 preguntas tipo test relacionadas coas diferentes temáticas abordadas nos seminarios da materia.</p> <p>A ausencia aos seminarios só estará xustificada no caso de producirse algunha das seguintes causas, debidamente acreditada (con xustificante con data do mesmo día da ausencia que deberá de ser entregado antes de pasados 10 días da ausencia), enfermidade ou lesión que incapacite para a realización da práctica, falecemento dun familiar ata o segundo grao, citación xudicial que coincida coa data do seminario, asistencia a unha sesión do Claustro ou do Consello de Goberno da UDC que coincida coa data da práctica, o/a estudante terá dereito a non recuperala ata un máximo de 3 ausencias, un número maior de faltas xustificadas ou a existencia de faltas inxustificadas pode supor o suspenso da materia.</p> <p>Todo o alumnado debe asistir aos seminarios incorporándose ao grupo que lle foi asignado.</p> <p>Existirán follas de control de asistencia nas que o alumno/a debe de asinar. A firma é a garantía da asistencia do alumno/á o seminario polo que a ausencia desta poderase entender como unha falta. Calquera falta xustificada debe de documentarse adecuadamente coa causa e datas do día e entregarse ao profesor responsable da materia. A puntualidade na asistencia é de obrigado cumprimento polo que se rexistrarán os atrasos. As faltas de puntualidade serán penalizadas podendo chegar a supor o suspenso da materia.</p>
Traballos tutelados	<p>Realízase e se expoñe na aula un traballo obrigatorio de grupo tutelado relacionado cunha das seccións do programa. As orientacións para a súa realización e exposición, así como a data de entrega e exposición serán detalladas o día da presentación da materia e anunciadas na plataforma virtual da UDC. Na súa presentación e / ou elaboración valorarase o uso do inglés.</p> <p>Na cualificación final individual de cada un dos alumnos/as que compoñen o grupo de traballo supervisado considerarase: Comprensión da materia tratada, rigor científico, capacidade de síntese e crítica, adecuación e actualización da bibliografía consultada, claridade na exposición, capacidade para explicar adecuadamente o tema e axustarse ao tempo de presentación.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos sobre 10 posibles para superar a obra supervisada así como o uso do inglés xa sexa oralmente ou por escrito.</p> <p>A non realización e / ou exposición do traballo supervisado supón a suspensión da materia. Neste caso, o alumno/a deberá responder na convocatoria de xullo a 30 preguntas tipo test relacionadas cos traballos realizados por todo o alumnado.</p>
Proba obxectiva	<p>Realízase unha proba obxectiva de 60 preguntas tipo test en data aprobada e publicada en calendario académico.</p> <p>Esta proba poderá incluír cuestións relacionadas cos contidos tratados nas sesións maxistras, con casos clínicos vistos na aula, coas prácticas de laboratorio, cos seminarios e con aqueles temas de interese que o profesor indique e que deberán ser traballados polo alumnado. O día da súa realización facilitarase a información relativa á puntuación das preguntas. É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar a proba obxectiva.</p> <p>Cara á metade do cuadrimestre en data que será notificada aos alumnos e publicada con suficiente antelación realízase unha proba parcial individual dos contidos da materia e daqueles aspectos que indique o profesor que fosen abordados ata ese momento e que ten por obxecto valorar a capacidade de razoamento, creatividade e espírito crítico do alumno. Esta proba parcial constará de 30 preguntas tipo test, forma parte da proba obxectiva e terá carácter liberatorio de maneira que se é superada o alumno non terá que volver examinarse dos contidos avaliados na convocatoria de maio. Esta proba parcial liberatoria ten un valor do 30% sobre o porcentaxe total da proba obxectiva.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar a proba parcial. As pautas para a súa realización daranse o día da presentación da materia.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Seminario	A atención personalizada que se describe en relación con estas metodoloxías concíbese como momentos de traballo co profesorado de forma presencial ou virtual.
Sesión maxistral	
Prácticas de laboratorio	
Traballos tutelados	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	B1	<p>A realización e exposición na aula das actividades relacionadas cos seminarios obrigatorios son obrigatorias na súa totalidade e non poden ser recuperadas ou substituídas por outras actividades da materia. É necesario obter polo menos unha puntuación de 5 sobre 10 posible na súa realización e exposición. A non realización e / ou exposición das actividades relacionadas cos seminarios supondrá o suspenso da materia.</p> <p>Na calificación dos seminarios serán considerados: Comprender o tema, rigor científico, as achegas dos estudantes ao resultado final, capacidade de síntese e crítica, adaptación e actualización da literatura, claridade da presentación, a capacidade de explicar o coñecemento adquirido e axustarse ao tempo de presentación.</p> <p>As pautas para a súa realización e exposición serán dadas o día da presentación da materia e serán anunciadas na plataforma virtual da UDC.</p> <p>A asistencia aos seminarios, a realización e exposición das actividades marcadas polo docente son obrigatorias na súa totalidade e non se poden recuperar o substituír por outra actividade da materia sendo necesario acadar a metade da puntuación total destinada aos seminarios para superar a materia.</p> <p>No caso de non asistir a totalidade dos seminarios, no expoñer e non realizar na aula as actividades relacionadas cos seminarios ou non lograr a puntuación mínima requirida na convocatoria de xullo o alumnado deberá responder a 30 preguntas tipo test relacionadas coas diferentes temáticas abordadas na totalidade dos seminarios da materia.</p>	10
Sesión maxistral	B5 B6 B8 B9 B13 B19 C1 C2 C3 C6	<p>A participación activa e con criterio que denote un axeitado coñecemento e seguimento do corpo teórico da materia en consecución dos obxectivos da materia nas sesións maxistrais se calificará con 1 punto sempre que, a criterio do docente, se obteña unha participación correcta e con criterio científico nos controis periódicos realizados na aula.</p>	10
Prácticas de laboratorio	B5 B6 B8 B9 B19 C1	<p>A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatoria na súa totalidade (control de asistencia) para superar a materia. En cada unha das prácticas, valorarase se o alumno logrou acadar adecuadamente os obxectivos propostos. Os últimos 2 días do programa práctico están destinados á realización dunha proba teórico-práctica na que debe obter polo menos unha puntuación de 5 de cada 10 puntos posibles.</p> <p>As orientacións para a realización desta proba teórico-práctica entregaranse o día da presentación da materia.</p> <p>No caso de non acadar ou superar os obxectivos de cada práctica e / ou non acadar unha puntuación de 5 no exame teórico-práctico suporá a suspensión da materia.</p>	10

Traballos tutelados	B3 B5 B8	<p>Realizarase e exporá na aula un traballo tutelado obrigatorio en grupo relacionado con algún dos apartados do temario. As pautas para a súa realización así como a data de entrega e exposición detallaranse o día da presentación da materia e anunciarase na plataforma virtual da UDC. Na súa exposición e/ou elaboración valorarase a utilización do inglés.</p> <p>Na cualificación final de cada un dos alumnos que compón o grupo de traballo tutelado considerárase: Comprensión do tema tratado, rigor científico, capacidade de síntese e de crítica, adecuación e actualización da bibliografía consultada, claridade na exposición e axustarse ao tempo de presentación.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar o traballo tutelado.</p> <p>As pautas para a súa realización daranse o día da presentación da materia.</p> <p>A non realización o exposición do traballo tutelado supón o suspenso da materia.</p> <p>Neste caso o alumno deberá responder na convocatoria de xullo a 30 preguntas tipo test relacionadas coa temática dos traballos tutelados de todo o alumnado.</p>	10
Proba obxectiva	A33 B17	<p>Realizarase unha proba final obxectiva de 60 preguntas tipo test</p> <p>Esta proba poderá incluír cuestións relacionadas cos contidos tratados nas sesións maxistras, con casos clínicos vistos na aula, coas prácticas de laboratorio, cos seminarios e con aqueles temas de interese que o profesor indique e que deberán ser traballados polo alumnado. O día da súa realización facilitarase a información relativa á puntuación das preguntas. É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar a proba obxectiva.</p> <p>Cara á metade do cuadrimestre (en data que será notificada ao alumnado e publicada con suficiente antelación) realizarase unha proba parcial individual dos contidos da materia e daqueles aspectos que indique o profesor que fosen abordados ata ese momento e que ten por obxecto valorar a capacidade de comprensión, razoamento, creatividade e espírito crítico do alumnado.</p> <p>Esta proba parcial constará de 30 preguntas tipo test, forma parte da proba obxectiva e terá carácter liberatorio de maneira que se é superada o alumnado non terá ni poderá volver a examinarse na convocatoria de maio nin de xullo dos contidos xa avaliados e superados. Esta proba parcial constará de 30 preguntas tipo test, forma parte da proba obxectiva e terá carácter liberatorio de maneira que se é superada o alumnado non terá nin poderá volver a examinarse dos contidos avaliados na convocatoria de maio. Supón un 30% do valor total da proba obxectiva.</p> <p>É necesario obter polo menos 5 puntos de 10 posibles para superar a proba parcial liberatoria e para que o porcentaxe asignado poda facer media co resto de metodoloxías que computan na avaliación. As pautas para a súa realización daranse o día da presentación da materia.</p>	60

Observacións avaliación

Para superar la materia es necesario:

Lograr una calificación de 5 sobre 10 en el global de la asignatura, asistir a la totalidad de las prácticas de laboratorio y superar el respectivo examen práctico; realizar, superar y exponer en el aula las actividades relacionadas con los seminarios; lograr una calificación de 5 sobre 10 en la prueba objetiva final y realizar, superar y exponer en el aula el trabajo tutelado que le haya sido asignado. Por lo que en el caso de que la calificación de alguna de las partes imprescindibles para superar la materia (seminarios, prácticas de laboratorio, trabajo tutelado y prueba objetiva final) sea inferior a 5/10 la calificación final será de suspenso y la valoración numérica se calculará pasando la calificación calculada de la parte que motiva el suspenso sobre 10 y sumada porcentualmente al resto de calificaciones, siempre que dicha suma no supere el 4/10 en cuyo caso se reflejará el 4 como calificación final de la materia.

Convocatorias de segunda y posteriores matrículas : Para aquellos alumnos/as que hayan cursado la materia y realizado las prácticas obligatorias de forma completa con la calificación de APTO, deben de tener en cuenta que pueden volver a cursar toda la materia nuevamente o presentarse solo al examen teórico final. La calificación del examen teórico hará media con las calificaciones de las prácticas de laboratorio, seminarios, trabajos tutelados y clases magistrales del curso académico en el que haya cursado las prácticas de laboratorio.

El alumnado con matrícula parcial: podrá obtener la calificación de la asignatura con la modalidad ordinaria o modalidad en la que la prueba objetiva supone el 80% de la calificación y el otro 20% un examen práctico que se realizará el mismo día de la prueba objetiva al finalizar la misma. En esta modalidad será obligatorio superar ambas partes para superar la asignatura.

Convocatorias de la oportunidad adelantada de evaluación : Para aquellos alumnos/as que hayan solicitado la oportunidad adelantada de evaluación, cumplan con los requisitos y se le conceda podrán presentarse al examen teórico final cuya calificación supondrá el 100% de la calificación de la materia.

La calificación de No Presentado : se otorgará a aquellos alumnos/as que no se presentan a la prueba objetiva final o a ninguna de las prácticas de laboratorio.

Las condiciones para la obtención de la Matrícula de Honor (MH) son que el alumno/a obtenga más de un 90% de la calificación total de la asignatura, sea la mejor calificación de entre todos los matriculados-as en la materia en la oportunidad evaluada y su aportación en las sesiones magistrales, seminarios-talleres y prácticas de laboratorio haya sido significativa a criterios del profesor responsable de la materia.

A fin de establecer un proceso de mejora continua de la materia y facilitar-fomentar la participación todo el alumnado que cubra la encuesta de AVALIEMOS UDC (<http://www.udc.gal/avaliemos>) obtendrá +0,3 puntos a la calificación final de la materia siempre y cuando la suma de estos +0,3 puntos no suponga el aprobado de la misma.

NOTA: No se atenderán dudas o reclamaciones relacionadas con las puntuaciones obtenidas en las diferentes metodologías por correo electrónico o cualquier otro medio no presencial.

Fontes de información

Bibliografía básica	1. Banks AS. Mc Glamry's comprehensive textbook of foot and ankle surgery. 3ª ed. Philadelphia: Lippincott-Williams & Wilkins; 2001. 2. Chang TJ. Técnicas en cirugía ortopédica. Pie y tobillo. Madrid: Marban; 2006.3. Gerbert J. Textbook of bunion surgery. 3ª ed. Philadelphia: WB Saunders company; 2001. 4. Hetherington VJ. Hallux valgus and forefoot surgery. New York: Churchill Livingstone; 1994. 5. Izquierdo Cases JO. Podología Quirúrgica. Madrid: Elsevier; 2006. 6. Mercado OA. Atlas de cirugía del pie. Madrid: Federación española de podólogos; 1995.7. Kelikian AS. Sarrafian's anatomy of the foot and ankle. 3ª ed. Philadelphia: Lippincott-Williams&Wilkins; 2011. 8. García Carmona FJ. Patología y cirugía ungueal. Barcelona: Ediciones Mayo; 2008.9. Guía práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Comisión de formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos; 2009.10. Fernández Mallo O. Manual para personal del bloque quirúrgico. 2ª ed. Complejo Hospitalario Universitario A Coruña; 2009.
Bibliografía complementaria	1. Coughlin MJ. Pie y tobillo. Madrid: Marban; 2011. 2. Johnson KA. Pie y tobillo. Madrid: Marban; 1998.3. Kelikian AS. Tratamiento quirúrgico de pie y tobillo. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2001. 4. Barouk LS. Reconstrucción del antepie. 2ª ed. Bordeaux: Amolca; 2008. 5. Nunley JA. Advanced reconstruction. Foot and ankle. 2ª ed. Rosemont: American Academy of Orthopaedic Surgeons; 2007.6. Pfeffer GB. Foot and ankle surgery. Operative techniques. Philadelphia: Saunders Elsevier; 2010.

Recomendaciones

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02002

Biomecánica do membro inferior/750G02013

Patoloxía Podolóxica 1/750G02021

Patoloxía Podolóxica 2/750G02022

Quiropodoloxía 1/750G02027

Quiropodoloxía 2/750G02028

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Cirugía Podolóxica 1/750G02029

Materias que continúan o temario

Prácticum 1/750G02033

Prácticum 2/750G02034

Prácticum 3/750G02035

Observacións

Para ayudar a conseguir un entorno inmediato sostenible y cumplir con el objetivo de la acción número 5: ¿Docencia e investigación saludable y sostenible ambiental y social? del "Plan de Acción Green Campus Ferrol":-La entrega de los trabajos documentales que se realicen en esta materia se realizará preferiblemente vía electrónica en formato digital sin necesidad de imprimirlos.-En el caso de realizarse en papel: no se emplearán plásticos, se realizarán impresiones a doble cara, se empleará papel reciclado y se evitará la impresión de borradores. Se debe hacer un uso sostenible de los recursos y la prevención de impactos negativos sobre el medio natural habida cuenta la importancia de los principios éticos relacionados con los valores de la sostenibilidad en los comportamientos personales y profesionales. Se facilitará la plena integración del alumnado que por razón físicas, sensoriales, psíquicas o socioculturales, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario y provechoso a la vida universitaria. En la realización de los trabajos de la materia, el plagio y la utilización de material no original, incluido aquel obtenido a través de la internet, sin indicación expresa de su origen y, si es el caso, el permiso de su autor/a, será calificado con suspenso (0,0) en la actividad. Todo eso sin perjuicio de las responsabilidades disciplinarias a las que pudiera haber lugar tras el correspondiente procedimiento. Es recomendable tener conocimientos de inglés: En todas las metodologías de la materia se trabajará con vocabulario en inglés y el tema 2 (unidad didáctica 2) será impartido en este idioma y en él el alumnado deberá emplear el inglés ya sea de forma oral o escrita. Además se valorará el uso de este idioma en la realización y exposición del trabajo tutelado.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías